

Beckova edícia komentované zákony

Zákon o správcoch úverov a nákupcoch úverov

Zákon o správcoch úverov a nákupcoch úverov

Komentár

JUDr. Andrea Slezáková, PhD., LL.M.

JUDr. Peter Mikloš

prof. Mikuláš Sidak, DrSc.

a kol.

1. vydanie

2025

Vzor citácie:

*Slezáková, A., Mikloš, P., Sidak, M. a kol. Zákon o správcoch úverov a ná-
kupcoch úverov. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2025, s. 467.*

Vydáním této knihy sme
spoločne s tlačiarňou FINIDR
zasadili jeden nový strom.

Komentár spracovali JUDr. Andrea Slezáková, PhD., LL.M.,
JUDr. Peter Mikloš, prof. Mikuláš Sidak, DrSc. a kol.
Vydalo Nakladatelství C. H. Beck v Prahe roku 2025
Jungmannova 750/34, 110 00 Praha Nové Město, beck@beck.cz
Vydanie prvé
Redaktori: JUDr. Silvia Hlaváčková, PhDr. Katarína Vilhanová
Tlač: Finidr, s. r. o.

©Nakladatelství C. H. Beck, 2025

ISBN 978-80-7699-025-8

O autoroch

JUDr. Peter Jedinák, LL. M. absolvoval magisterské a rigorózne štúdium na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. V roku 2006 absolvoval postgraduálne štúdium a získal titul Master of Laws v odbore medzinárodné obchodné právo na Central European University v Budapešti. Od roku 2006 pôsobí v medzinárodnej advokátskej kancelárii Allen & Overy v sekcii bankového a finančného práva. Venuje sa regulácii finančných trhov, právu cenných papierov a právnej úprave obchodovania s derivátmi. V praxi radil všetkým slovenským bankovým emitentom krytých dlhopisov a iných dlhových cenných papierov, a tiež mnohým emitentom či predajcom podnikových dlhopisov. Je spoluautorom príručky o práve a praxi slovenského kapitálového trhu a viacerých komentárov k zákonom v oblasti finančného trhu. Je tiež externým doktorandom na katedre finančného práva Právnickej fakulty Univerzity Komenského s témou bankového dohľadu.

JUDr. Mgr. Miroslava Matľáková ukončila štúdium na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 2018. Svoju rigoróznú prácu na tejto fakulte obhájila v roku 2020. V roku 2022 ukončila magisterské štúdium na Fakulte managementu Univerzity Komenského v Bratislave so zameraním na oblasť podnikania a strategického manažmentu. Od roku 2018 pracovne pôsobí na Ministerstve financií Slovenskej republiky v rámci sekcie finančného trhu. Vo svojej praxi sa venuje najmä problematike ochrany práv finančných spotrebiteľov a podieľa sa na transpozícií a implementácií právnych predpisov v tejto oblasti do slovenského právneho poriadku.

Ing. Pavol Matyasovszky je absolventom Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave (2003). V rokoch 2003 až 2007 podnikal v oblasti marketingu a obchodu a od roku 2007 až doteraz pracuje na Ministerstve financií Slovenskej republiky, sekcii finančného trhu, z toho od roku 2016 v pozícii vedúceho oddelenia na odbore ochrany finančných spotrebiteľov. Tu sa venuje tvorbe právnych predpisov v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov, bankovníctva a platobných služieb, a to tak na národnej, ako aj na európskej úrovni, v rámci ktorej zastupuje Slovenskú republiku v pracovných skupinách

a výboroch Európskej komisie a Rady Európskej únie. V roku 2009 bol aktívnym členom Podvýboru pre SEPA (Single Euro Payments Area) v rámci projektu implementácie jednotnej oblasti platieb v eurách a členom Platobného výboru zriadeného Európskou komisiou. V neposlednom rade sa dlhodobo venuje oblasti zvyšovania finančnej gramotnosti obyvateľstva, pričom vzdeláva témy ako efektívna ochrana, dlh a jeho konsolidácia, riadenie rizík alebo vplyv nových technológií v sektore finančného trhu.

JUDr. Terézia Mecelová v justícii pôsobí od roku 2005, od roku 2013 do roku 2018 ako sudkyňa Okresného súdu Piešťany (tu zastávala i funkciu predsedníčky grémia), od roku 2018 do roku 2021 ako sudkyňa Krajského súdu v Trnave a od septembra 2021 ako sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky so zaradením do občianskoprávneho kolégia (od januára 2024 ako predsedníčka senátu). V súčasnosti je aj stálou členkou kompetenčného senátu za Najvyšší súd Slovenskej republiky a Radou Justičnej akadémie SR zvolenou členkou skúšobnej komisie pre oblasť občianskeho práva hmotného a civilného práva procesného, rodinného práva a pracovného práva. Venuje sa i lektorskej činnosti pre Justičnú akadémiu SR.

JUDr. Peter Mikloš v roku 2003 ukončil štúdium na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Rigoróznú skúšku absolvoval na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave. Od roku 2005 pracovne pôsobí na finančnom trhu. Venoval sa oblasti ochrany práv spotrebiteľa na finančnom trhu v Národnej banky Slovenska, kde riešil najmä podania a nápravy porušených práv spotrebiteľov voči dohliadaným subjektom. V súčasnosti pôsobí na Ministerstve financií SR na sekcii finančného trhu ako riaditeľ odboru ochrany finančných spotrebiteľov. Venuje sa tvorbe legislatívy súvisiacej s finančným trhom a ochranou spotrebiteľov na finančnom trhu. Tiež pôsobí ako člen Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách pri Ministerstve spravodlivosti SR.

Prof. Mikuláš Sidak, DrSc. absolvoval Právnickú fakultu a Fakultu medzinárodných vzťahov. Titul *philosophiae doctor* získal v roku 2004 a vedecko-pedagogicky hodnosť docent v roku 2006. Na Právnickej fakulte Kyjevskej národnej univerzity Tarasa Ševčenka mu bola v roku 2011 udelená vedecká hodnosť doktora právnych vied (DrSc.). Vedecko-pedagogicky titul profesor získal v roku 2015. Od roku 1997 pôsobí v praxi. Advokátsku prax vykonáva od roku 2006. Od roku 1999 prednáša pre odbornú verejnosť. Na Právnickej fakulte Univerzity Komenského

v Bratislave pôsobil ako docent na Katedre obchodného, finančného a hospodárskeho práva od roku 2010 do roku 2015. V roku 2014 zastával funkciu prodekanu Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Od roku 2014 pôsobí ako rozhodca Rozhodcovského súdu Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory. Od roku 2015 do roku 2017 pôsobil ako profesor katedry správneho a finančného práva Fakulty práva Paneurópskej vysokej školy. Od roku 2018 pôsobí ako riaditeľ Ústavu verejnej správy a od roku 2024 zastáva funkciu prorektora pre vedu a výskum Vysokej školy ekonómie a manažmentu v Bratislave. Od roku 2022 je členom predsedníctva Rady vysokých škôl SR a od roku 2024 členom Rady pre vedu, techniku a umenie pri Rade vysokých škôl Slovenskej republiky. Je členom viacerých medzinárodných inštitúcií (Research Network on EU Administrative Law, Freiburg, DE, NISPA-CEE, Bratislava, SK, Kolégia zahraničných členov Akadémie vied Maďarskej republiky, a ďalších). Pôsobí ako člen niekoľkých odborových komisií na univerzitách na Slovensku a v zahraničí v študijných odboroch „Právo“ a „Ekonómia a Manažment“. Je členom viacerých redakčných rád medzinárodne uznávaných vedeckých časopisov na Slovensku, Litve, Bulharsku a Ukrajine (niektoré sú evidované v scientometrickej databáze Web of Science). Vo svojej publikačnej činnosti sa orientuje na jednotlivé oblasti financií a finančného práva, verejnej správy a správneho práva v korelácii na právo EÚ. Ako autor a spoluautor publikoval viac ako 140 učebníc, učebných textov, monografií, vedeckých štúdií, vedeckých a odborných článkov doma i v zahraničí v medzinárodne uznávaných vydavateľstvách (Slovensko, USA, Nemecko, Francúzsko, Švajčiarsko, Poľsko, Litva, Bulharsko, Česko, Portugalsko, atď.).

Mgr. Natália Sihelníková vyštudovala magisterský stupeň právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v odbore právo. Počas štúdia a aj po ňom pôsobila v korporátnej sfére na odbore Compliance v doménach ochrany osobných údajov, ochrany spotrebiteľa a ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti. Od roku 2022 pôsobí na Ministerstve financií SR v rámci sekcie finančného trhu na odbore ochrany finančných spotrebiteľov, kde sa venuje koncepcnej, koordinačnej a metodologickej činnosti v oblasti ochrany finančných spotrebiteľov, tvorbe legislatívy na úrovni Európskej únie v pracovných skupinách Európskej komisie a Rady EÚ, ako aj na národnej úrovni a taktiež zvyšovaniu úrovne finančnej gramotnosti v rámci lektorskej činnosti.

JUDr. Peter Slezák po ukončení štúdia na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1998 pôsobil ako súdny úradník na

Okresnom súde Bratislava IV. Od roku 1999 pracoval ako advokátsky koncipient v advokátskej kancelárii v Bratislave a od roku 2003 pôsobí ako advokát zapísaný v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou. V roku 2014 úspešne absolvoval program Diploma in English and European Union Law zabezpečovaného British Law Centre v spolupráci s University of Cambridge.

JUDr. Andrea Slezáková, LL.M. (München), PhD. V roku 2007 jej bol udelený titul Master of Laws (LL.M.) na Právnickej fakulte Ludwig-Maximilians-Universität v Mníchove. V roku 2016 absolvovala doktorandské štúdium na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Publikovala v odborných rakúskych časopisoch *Zeitschrift für Europarecht*, *Internationales Privatrecht und Rechtsvergleichung* a *Zeitschrift für Finanzmarktrecht*. Získala štipendiá od DAAD a OeAD-GmbH. V rokoch 2006 až 2018 pracovala v NBS. Od júna 2020 do septembra 2023 pôsobila ako členka dozornej rady v dohliadanom subjekte finančného trhu. Je spoluautorkou a zároveň vedúcou autorského kolektívu komentára k zákonu č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom, ktorý bol ocenený Prémiou Literárneho fondu za rok 2018. Od roku 2016 do roku 2024 pracovala ako odborná asistentka na Katedre obchodného práva na Obchodnej fakulte Ekonomickej univerzity v Bratislave. V súčasnosti pôsobí ako vedúca útvaru vnútornej kontroly v dohliadanom subjekte finančného trhu.

JUDr. Mária Veterníková, PhD. ukončila štúdium na Právnickej fakulte UK v Bratislave, kde tiež získala titul PhD. Od roku 2004 pôsobí na Katedre obchodného práva Obchodnej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave. Je autorkou, resp. spoluautorkou viacerých publikácií, vedeckých a odborných článkov a štúdií z oblasti obchodného práva, finančného práva a insolvenčného práva.

JUDr. Ing. Martin Winkler, PhD. absolvoval Právnickú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (2000) a Obchodnú fakultu Ekonomickej univerzity v Bratislave (2001). Rigorózne konanie (2002) a doktorandské štúdium (2009) ukončil na Univerzite Karlovej v Prahe. V rokoch 2003 – 2012 pôsobil vo finančnom sektore, najskôr v Poštovej banke ako právnik (2003 – 2006), vedúci oddelenia *compliance* (2006), riaditeľ divízie právnych služieb a *compliance* (2006 – 2010) a napokon v Prvej penzijnej, správ. spol. ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ (2010 – 2012). Od roku 2013 pôsobí v advokácii. Vo svojej vedeckej aj praktickej činnosti sa špecializuje na právo finančného trhu, obchodné právo a právo medzinárodného obchodu. Zároveň od

roku 2000 pôsobí na Ekonomickej univerzite v Bratislave, kde vyučuje právne predmety. Je členom viacerých domácich a medzinárodných inštitúcií (Slovenská spoločnosť pre medzinárodné právo, *International Law Association*, *China International Economic and Trade Arbitration Commission*). Je členom Slovenskej advokátskej komory a Českej advokátskej komory. V roku 2018 zastupoval Slovensko na konferencii *United Nations Development Programme*. Publikoval množstvo vedeckých a odborných článkov a statí z oblasti práva finančného trhu, obchodného práva a medzinárodného obchodného práva, ako aj vedecké monografie *Obchodné zastúpenie vo vnútroštátnom a zahraničnom obchode* (Linde, Praha, 2010) a *Právo v medzinárodnom obchode* (Wolters Kluwer, Bratislava, 2021). Autorsky spolupracoval na viacerých právnických učebniciach určených pre neprávnikov. Je spoluautorom komentárov k zákonu o dohľade nad finančným trhom, zákonu o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a zákonu o bankách.

Recenzenti:

doc. JUDr. Ing. Martin Kubinec, PhD., univ. prof.

doc. JUDr. Andrej Karpat, PhD.

doc. JUDr. Ing. Tomáš Moravec, Ph.D.

JUDr. Monika Némethová, PhD., univ. doc.

Mgr. Silvia Gribová, PhD.

Jednotlivé časti spracovali

JUDr. Peter Jedinák, LL. M. § 1 – 2

**v spoluautorstve s JUDr. Andreou Slezákovou, LL.M. (München),
PhD. § 6**

JUDr. Mgr. Miroslava Matľáková § 7, 8, 16

Ing. Pavol Matyasovszky § 17 – 22

JUDr. Terézia Mecelová spracovanie judikatúry v časti „Z judikatúry“

JUDr. Peter Mikloš § 25 – 29

prof. Mikuláš Sidak, DrSc. § 24

Mgr. Natália Sihelníková § 11 – 13, § 23, 30

JUDr. Peter Slezák

**v spoluautorstve s JUDr. Andreou Slezákovou, LL.M. (München),
PhD. § 32a**

JUDr. Andrea Slezáková, LL.M. (München), PhD. § 3 – 5, § 9, 33

v spoluautorstve s JUDr. Petrom Jedinákom, LL. M. § 6

v spoluautorstve s JUDr. Petrom Slezákom § 32a

JUDr. Mária Veterníková, PhD. § 10

JUDr. Ing. Martin Winkler, PhD. § 14, 15, 31, 32

Obsah

O autoroch	V
Jednotlivé časti komentára spracovali	X
Predhovor	XIII
Zoznam použitých skratiek	XV

106/2024 Z. z. Zákon o správcoch úverov a nákupcoch úverov . . 1

Čl. I Základné ustanovenia

§ 1	[Vecná pôsobnosť zákona]	1
§ 2	[Definície]	18
§ 3	Povolenie pre správcu úverov	39
§ 4		49
§ 5		71
§ 6	[Osoby, ktoré riadia a vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov]	107
§ 7	Žiadosť o udelenie povolenia	128
§ 8	Zmena povolenia	156
§ 9	Predchádzajúci súhlas	161
§ 10	Zánik povolenia	196
§ 11	Ďalšie povinnosti správcu úverov	205
§ 12	Zoznam správcov úverov	214
§ 13	Zmluva o spravovaní úverov	219
§ 14	Správca úverov z iného členského štátu.	228
§ 15	Cezhraničné fungovanie správcu úverov	242
§ 16	Využívanie poskytovateľa úverových služieb	248
§ 17	Poskytovanie informácií pre nákupcu úverov	261
§ 18	Informačné povinnosti pri prevode práv veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo nesplácanej zmluvy o úvere	276
§ 19	Povinnosti nákupcu úverov	284
§ 20	Využívanie služieb správcov úverov alebo iných subjektov	293
§ 21	Zástupca	297
§ 22	Ďalší prevod práv veriteľa	300
§ 23	Vzťah s dlžníkom	307
§ 24	Dohľad	324

Obsah

§ 25	Opatrenia na nápravu	347
§ 26	[Sankcie].	353
§ 27		358
§ 28		360
§ 29		365
§ 30	Vybavovanie sťažností	369
§ 31	Spolupráca orgánov dohľadu členských štátov	386
§ 32	Prechodné ustanovenia.	391
§ 32a	Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. januára 2025	394
§ 33	Transpozičné ustanovenie	398
Z judikatúry		400
Vecný register		441

Predhovor

Dňa 24. apríla 2024 sa NR SR uzniesla na zákone č. 106/2024 Z. z. o správcoch úverov a nákupcoch úverov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. júna 2024. Predmetný zákon, okrem iného, zavádza do slovenského právneho poriadku aj dva nové legislatívne pojmy, a to správca úverov a nákupca úverov. Podstatou zákona je úprava vzťahov medzi správcou úverov a nákupcom úverov navzájom, vzťahov týchto subjektov k Národnej banke Slovenska a v neposlednom rade aj k dlžníkom.

Správca úveru, tak ako zakotvuje predmetný zákon, predstavuje *sui generis* právnickú osobu, a to z dvoch dôvodov, pričom oba sú späté s realizáciou dohľadu nad finančným trhom príslušnou autoritou. Prístup k podnikaniu je spojený so zákonom uloženou povinnosťou získania príslušného povolenia, neuplatní sa teda registračný princíp, ale povoloňovací princíp pri vstupe do podnikania. Z čoho vyplýva, že účastník konania (žiadateľ o udelenie povolenia pre správcu úverov) je povinný preukázať splnenie zákonom ustanovených podmienok. Pričom v tomto kontexte sa javí ako vhodné uviesť, že predmetný spôsob regulácie nemožno vnímať ako administratívnu bariéru, ale ako spôsob ochrany trhu pred subjektmi nespôsobilými na vykonávanie činnosti. Európsky, aj národný zákonodarca sú motivovaní myšlienkou, že žiadateľ, ktorý nepreukáže plnenie príslušných požiadaviek, so sebou prináša vysoký potenciál pre zlyhanie pri dodržiavaní práv dlžníka, a preto mu nemôže byť udelené príslušné povolenie. Ďalší dôvod spočíva v ingerencii, ktorá má podobu dohľadu na mieste alebo dohľadu na diaľku realizovaných v súlade so zákonom č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dohliadaný subjekt finančného trhu, v tomto prípade správca úverov, je povinný poskytnúť súčinnosť a umožniť orgánu dohľadu preverenie súladnosti uskutočňovania regulovaného predmetu podnikania.

Na rozdiel od správcu úverov zákonodarca pre nákupcu úverov neustanovuje žiadnu právnu formu, a teda to môže byť akákoľvek fyzická osoba alebo právnická osoba iná ako úverová inštitúcia, ktorá v rámci svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti nadobúda

prevádzané práva veriteľa v súvislosti s nesplácanou zmluvou o úvere alebo samotnú nesplácanú zmluvu o úvere. Taktiež, na rozdiel od správcu úveru, nemusí mať nákupca úveru licenciu Národnej banky Slovenska na nákup úverov. Nákupca úverov na rozdiel od veriteľa neposkytuje dlžníkovi úver, ale kupuje existujúce nesplácané úvery od veriteľov, resp. práva s nimi súvisiace. Vzhľadom na túto skutočnosť a aj s ohľadom na ochranu spotrebiteľa a aj v súvislosti s makroprudenciálnymi požiadavkami kladenými na dohliadané subjekty finančného trhu je podiel k systémovému riziku minimálny. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zákonodarcu sa priklonil k tomu, že nie je potrebné ustanoviť podmienku licencovania nákupcu úverov. Je však dôležité, aby boli rešpektované pravidlá ochrany spotrebiteľa a aby boli zachované práva dlžníkov pochádzajúce z pôvodnej zmluvy o úvere. Preto v tomto spektre zákonných požiadaviek, práv a povinností, i napriek tomu, že povolenie nákupcom úverov neudeľuje, Národná banka Slovenska vykonáva dohľad aj nad nákupcami úverov.

Autorský kolektív ku komentáru sa skladá z odborníkov z praxe, ako aj z vysokoškolských učiteľov. Autori predkladajú čitateľom myšlienky, ktoré považujú za kľúčové, pričom kladú dôraz na praktické hľadisko. Predmetná publikácia je zhotovená podľa právneho stavu k 15. januáru 2025.

Ďakujeme spoluautorom za tvorivé písanie a recenzentom za podnetné pripomienky.

Predmetný komentár venujeme svojim drahocenným rodinám a vzácnym rodičom spolu so slovami srdečnej vďaky za ich neutíchajúcu podporu.

V Bratislave, dňa 30. apríla 2025

Andrea Slezáková a Peter Mikloš
za autorský kolektív

ako podmienku zrušenie samostatného platobného účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa pripisovali všetky finančné prostriedky prijaté od dlžníkov. NBS zároveň vo výroku rozhodnutia určí lehotu pre správcu úverov na preukázanie, že došlo k zrušeniu samostatného platobného účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, na ktorý sa pripisovali všetky finančné prostriedky prijaté od dlžníkov, čo musí správca úverov v stanovenej lehote náležite zdokladovať.

§ 9 Predchádzajúci súhlas

(1) Predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska udelený na základe žiadosti je podmienkou na

- a) voľbu alebo vymenovanie osôb, ktoré riadia správcu úverov alebo vykonávajú kľúčové funkcie,**
- b) nadobudnutie kvalifikovanej účasti⁹⁾ na správcovi úverov alebo na také ďalšie zvýšenie kvalifikovanej účasti, ktorým by podiel na základnom imaní správcu úverov alebo na hlasovacích právach u správcu úverov dosiahol alebo prekročil 20 %, 30 % alebo 50 % alebo čím by sa tento správca úverov stal dcérskou spoločnosťou osoby, ktorá nadobúda takýto podiel v jednej alebo v niekoľkých operáciách priamo alebo konaním v zhode.**

(2) Na udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska podľa odseku 1 písm. a) je potrebné splniť podmienky podľa § 5 ods. 1 písm. b) a c) a predložiť prílohy podľa § 7 ods. 2 písm. b), c), e) a p),

- c) odseku 1 písm. b) je potrebné splniť podmienky prehl'adnosti a dôveryhodnosti pôvodu majetku¹⁴⁾ a podmienky podľa § 5 ods. 1 písm. d), e), h) a i) a predložiť prílohy podľa § 7 ods. 2 písm. c), f), g), l) až n).**

(3) Žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 písm. b) podávajú osoby, ktoré sa rozhodli nadobudnúť kvalifikovanú účasť na správcovi úverov alebo zvýšiť kvalifikovanú účasť na správcovi úverov.

splnenie podmienok, vo výroku rozhodnutia sa uvedú aj tieto podmienky; splnenie týchto podmienok sa preukazuje Národnej banke Slovenska v lehote určenej Národnou bankou Slovenska. Ak splnenie týchto podmienok nie je preukázané v určenej lehote, Národná banka Slovenska rozhodnutie zruší, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Vo výroku rozhodnutia sa neukladajú povinnosti, ktoré ukladá priamo zákon.

(4) Národná banka Slovenska rozhodne o žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 písm. a) do 30 dní od doručenia úplnej žiadosti a o žiadosti o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 písm. b) do 90 dní od doručenia úplnej žiadosti.

(5) V rozhodnutí o udelení predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 určí Národná banka Slovenska aj lehotu, ktorej uplynutím zaniká predchádzajúci súhlas, ak nebol vykonaný úkon, na ktorý bol udelený predchádzajúci súhlas. Táto lehota nesmie byť kratšia ako tri mesiace a dlhšia ako jeden rok od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

⁹⁾ Čl. 4 ods. 1 bod 36 nariadenia (EÚ) č. 575/2013 v platnom znení.

¹⁴⁾ § 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Súvisiace ustanovenia: § 5, 6

Súvisiace predpisy: CRR; OBZ; OZ; ZoES; ZP

Z literatúry: Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2022.

Všeobecný výklad k predchádzajúcim súhlasom NBS

Opätovne si dovoľujeme uviesť do pozornosti, že zákonodarca *expressis verbis* v tretej časti ZDFT kategorizáciu a vnútorné členenie konania vo veciach dohľadu na povoloňovacie a sankčné neustanovuje, z aplikačnej praxe orgánu dohľadu však vyplýva, že *de facto* predmetné rozlišovanie existuje. Aj na základe gramatického výkladu možno dospieť k záveru, že medzi účelom povoloňovacích a sankčných konaní vo veciach dohľadu existuje diametrálny rozdiel. Kým v povoloňovacích konaniach sú najmä udeľované licencie, povolenia, predchádzajúce súhlasy Národnej banky Slovenska a súhlasy Národnej banky Slovenska ako individuálne správne akty umožňujúce prístup k podnikaniu na finančnom trhu alebo vykonanie niektorého z taxatívne ustanovených úkonov (napríklad voľba člena štatutárneho orgánu dohliadaného subjektu finančného trhu), účelom sankčných konaní (ako napovedá už samotný názov) je udelenie sankcie pôsobiacej preventívne a výchovne *pro futuro*. Zároveň možno konštatovať, že oba druhy rozhodnutí reprezentujú jednostranné akty, ktoré vydáva Národná banka Slovenska pri výkone verejnej správy na základe zákona.

Uvedeným spôsobom zadefinované povoloľovacie konania možno opäť vnútorne rozčleniť. A to na konania, pri ktorých sú vydávané príslušné povolenia ako *conditio sine qua non* pre začatie činnosti na finančnom trhu podľa osobitných zákonov a konania vo veciach dohľadu, rezultujúce do vydania rozhodnutia Národnej banky Slovenska, ktorým je udeľovaný predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska alebo súhlas Národnej banky Slovenska.

Obe povoloľovacie konania sú výsledkom nadväzujúceho „sledu udalostí v pomyselnom živote“ dohliadaného subjektu finančného trhu.

Z osobitných právnych predpisov regulujúcich jednotlivé sektory finančného trhu vyplýva existencia dominantnej skupiny dohliadaných subjektov finančného trhu, u ktorej sa uplatňuje v prístupe k podnikaniu licenčný princíp (vyjadrený implicitne v príslušných normatívnych právnych aktoch a ku ktorému možno dospieť ich zovšeobecnením). Licenčný princíp reflektuje myšlienku, že začatie vykonávania činnosti na finančnom trhu je vyhradené výlučne subjektom, ktoré preukázali splnenie podmienok ustanovených platnou právnou úpravou regulujúcou príslušný sektor finančného trhu. Predmetný princíp zároveň vyjadruje ideu, že povoloľovacie konanie plní funkciu ochrany trhu pred žiadateľmi o udelenie príslušného povolenia, ktorí nespĺňajú podmienky, *ergo* sú nepripravení na podnikanie a z tohto dôvodu predstavujú potenciálne riziko a hrozbu pre účastníkov trhu *pro futuro*.

Prvú skupinu teda tvoria povoloľovacie konania, v ktorých účastník konania uniesol dôkazné bremeno a následne došlo k vydaniu individuálneho správneho aktu, príslušnej licencie.

Z hľadiska času bude po povolení vykonávania vybraného druhu podnikania na finančnom trhu nasledovať druhá skupina povoloľovacích konaní, tých, v ktorých dochádza k dohliadaniu prostredníctvom súhlasu či predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska.

Úkony podliehajúce predchádzajúcemu súhlasu Národnej banky Slovenska alebo súhlasu Národnej banky Slovenska sú tvorené najmä nasledujúcimi okolnosťami:

- zmena stanov,
- zmena sídla,
- zníženie základného imania,
- zmena depozitára,
- *outsourcing* v rozsahu povolenom príslušnou sektorovou reguláciou,
- predaj podniku,

- nadobudnutie kvalifikovanej účasti,
- zvolenie či ustanovenie fyzických osôb do zákonne definovaných funkcií v dohliadanom subjekte (napríklad člen dozorného orgánu),
- vrátenie príslušného povolenia.

Zároveň konštatujeme, že okruh úkonov podliehajúcich súhlasu Národnej banky Slovenska alebo predchádzajúcemu súhlasu Národnej banky Slovenska bude vždy v príslušných osobitných právnych predpisoch normovaný taxatívne, t. j. zákonodarca nepripúšťa žiadny extenzívny výklad a zabezpečuje tak v regulatórnom prostredí právnu istotu pre dohliadané subjekty finančného trhu.

V záujme poskytnutia čo najkomplexnejšieho výkladu v nasledujúcich častiach uvádzame interpretáciu vzťahujúcu sa na interakciu vybraných hmotnoprávnych a procesnoprávnych noriem.

K ods. 1

Správca úverov ako nová kategória dohliadaného subjektu finančného trhu, ktorá v slovenskom právnom poriadku vznikla transponovaním NPL-smernice, prináleží do skupiny právnických osôb, ktoré pri realizácii podnikania na finančnom trhu musia vo svojich procedúrach zohľadňovať právne normy regulujúce právny inštitút predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska.

Globálna finančná kríza (2007 – 2008) preukázala slabiny vtedajšej architektúry dohľadu.³⁰² Vyplynulo z nej okrem iného, že nepostačuje dohliadať jednotlivých aktérov, ale je nutné zabezpečiť stabilitu celku (prostredníctvom makroprudenciálneho dohľadu).³⁰³ Národná banka Slovenska realizuje mikroprudenciálny, ako aj makroprudenciálny dohľad. Z hľadiska mikroprudenciálneho dohľadu, t. j. dohľadu nad obozretným podnikaním jednotlivých správcov úverov, nachádzame k 15. 1. 2025 v organizačnej štruktúre Národnej banky Slovenska Úsek dohľadu a ochrany finančného spotrebiteľa, Odbor ochrany finančných spotrebiteľov, Oddelenie výkonu dohľadu na ochranu finančných spotrebiteľov, ako aj Oddelenie prvostupňových konaní a metodiky.³⁰⁴ A práve posledný uvedený organizačný útvar sa zaoberá (ako už indikuje jeho názov) žiadosťami o udelenie predchádzajúceho súhlasu Národnej banky Slovenska.

³⁰² *Welfens, P. J., Kadirick, S.* Bankenaufsicht, unkonventionelle Geldpolitik und Bankenregulierung. Oldenbourg : DE GRUYTER, 2018, s. 51.

³⁰³ Tamže.

³⁰⁴ Dostupné na <https://www.nbs.sk/sk/o-narodnej-banke/organizacna-struktura> [cit. 2024-01-06].

I. Okruh úkonov podliehajúcich predchádzajúcemu súhlasu Národnej banky Slovenska: voľba alebo vymenovanie do príslušnej funkcie

Povolenie pre správcu úverov môže byť udelené výlučne právnickej osobe. Slovenský právny poriadok právnickej osobe ako „vykonštruovanej“ entite priznáva právnu subjektivitu (táto je odlišná od právnej subjektivity osôb tvoriacich právnickú osobu). Právnická osoba má spôsobilosť mať práva a povinnosti, spôsobilosť na právne úkony, spôsobilosť na protiprávne úkony.

Z uvedeného je zrejmé, že právnická osoba nevyhnutne musí disponovať súborom fyzických osôb tvoriacich a prejavujúcich jej vôľu navonok, konajúcich vo vzťahu k tretím osobám, ale aj konajúcich dovnútra. Daným fyzickým osobám logicky prináleží významné postavenie v právnickej osobe. V právnej úprave podnikania správcu úverov, zákonodarca reflektuje uvedenú ideu, že štatutárnemu orgánu patrí významné postavenie, zachádza však ešte ďalej, keď výslovne ustanovuje aj ďalšiu skupinu fyzických osôb s mimoriadnym významom pre správcu úverov, a teda ich voľba/ustanovenie do funkcie podlieha predchádzajúcemu súhlasu Národnej banky Slovenska. Ide o osoby riadiace správcu úverov a osoby, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov. Z legálnej definície zakotvenej v § 6 ods. 1 ZoSÚNÚ vyplýva, že osobami, ktoré riadia správcu úverov, sú člen štatutárneho orgánu, člen dozornej rady, prokurista, ak je udelená prokúra. Z legálnej definície zakotvenej v § 6 ods. 2 ZoSÚNÚ vyplýva, že osobami, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov, sú zamestnanec zodpovedný za výkon vnútornej kontroly alebo vedúci útvaru vnútornej kontroly, fyzická osoba, ktorá zabezpečuje plnenie úloh pri ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a financovaním terorizmu, ohlasovanie neobvyklých obchodných operácií a prostredníctvom ktorej sa zabezpečuje priebežný styk s Finančnou spravodajskou jednotkou podľa ZoAML a vedúci organizačnej zložky. V súlade s § 6 ods. 3 ZoSÚNÚ do skupiny osôb, ktoré vykonávajú kľúčové funkcie u správcu úverov patrí aj fyzická osoba zodpovedná za riadenie rizík, ak je takáto osoba určená vzhľadom na primeranosť povahy, rozsahu a zložitosti predmetu činnosti správcu úverov.

A. Osoby, ktoré riadia správcu úverov

Pri definovaní riadiacej funkcie je zákonodarca vedený manažérskym aspektom, t. j. osoby v príslušných funkciách (člen štatutárneho